

Zmiany w funkcjonowaniu CRBR od 31.10.2021 r.

31.10.2021 roku weszły w życie duże zmiany do ustawy AML dotyczące Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych.

Są one szczególnie istotne, gdyż w większości dotyczą środków kontroli nad rzetelnością procesów identyfikacji beneficjentów i prawidłowością zgłoszeń do CRBR.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze zmiany, które wprowadza nowelizacja.

Rozszerzenie katalogu podmiotów obowiązanych do zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji

Lista podmiotów obowiązanych zostaje rozszerzona o: spółki partnerskie, europejskie zgrupowania interesów gospodarczych, spółki europejskie, spółdzielnie, spółdzielnie europejskie, stowarzyszenia podlegające wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, fundacje.

Do podmiotów obowiązanych włączone zostały również trusty, których powiernicy lub osoby zajmujące stanowiska równoważne:

- mają miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- w imieniu lub na rzecz trustu nawiązują stosunki gospodarcze lub nabywają nieruchomości na terytorium RP.

Podmioty powstałe przed 31.10.2021r. / trusty, które spełniły ww. przesłanki przed 31.10.2021 r. – zgłoszenie do 31.01.2022 r.

Podmioty rejestrowane w KRS począwszy od 31.10.2021 r. / trusty, które spełnią ww. przesłanki począwszy od 31.10.2021 r. – zgłoszenie w terminie 7 dni roboczych od wpisu ich do KRS / spełnienia przesłanki wpisu.

Doprecyzowanie przepisów dot. terminu aktualizacji zgłoszenia w CRBR

Pozostaje aktualna zasada:

Zmiana przekazanych do CRBR informacji – zgłoszenie do 7 dni roboczych od jej zaistnienia.

Doprecyzowany zostaje wprost w ustawie sposób liczenia tego terminu:

W przypadku zmian zgłaszanych także do sądów rejestrowych, dla określenia daty zmiany i początku biegu 7-dniowego terminu istotne jest, czy wpis do KRS ma charakter konstytutywny, czy też tylko deklaratoryjny.

Przepis wyjaśnia, że:

- w przypadku trustów – aktualizacja w terminie 7 dni od dokonania zmian,
- w przypadku pozostałych podmiotów – aktualizacja w terminie 7 dni dokonania zmian w KRS, a w przypadku zmian, dla których skuteczności nie jest wymagany wpis do KRS, w terminie 7 dni od dnia ich dokonania.

Wprowadzenie obowiązku ujawniania każdego obywatelstwa beneficjenta rzeczywistego

Osoby ujawnione we wpisie w CRBR przed 31.10.2021 r. (jako beneficjenci rzeczywiści) posiadające kilka obywatelstw - obowiązek uzupełnienia wpisu i zgłoszenia wszystkich obywatelstw do 30.04.2022 r.

Wpisy dokonywane począwszy od 31.10.2021 r. – obowiązek wskazywania w treści nowych zgłoszeń wszystkich obywatelstw osób ujawnianych we wpisach (jako beneficjenci rzeczywiści).

Identyfikacja osoby dokonującej zgłoszenia do rejestru.

Osoba uprawniona do reprezentacji podmiotu obowiązanego, powiernik lub osoba zajmująca stanowisko równoważne w odniesieniu do trustu, która dokonuje danego zgłoszenia lub aktualizacji, będzie zobowiązana podawać w treści zgłoszenia informacje ją identyfikujące, tj.:

- swoje imię i nazwisko,
- obywatelstwa i państwo zamieszkania,
- numer PESEL lub datę urodzenia (jeśli nie posiada PESEL),
- funkcję uprawniającą do dokonania zgłoszenia.

Zmiana będzie dotyczyć jedynie nowych wpisów – dokonywanych począwszy od dnia wejścia w życie przepisów.

Od 31.10.2021 we wpisach nie trzeba wskazywać wszystkich osób ustawowo uprawnionych do reprezentacji podmiotu.

Doprecyzowanie przepisów dot. kary za brak aktualizacji zgłoszenia oraz podanie danych nieprawdziwych

Dotychczasową regulację o możliwości nakładania administracyjnej kary pieniężnej uznano za zbyt ogólną.

Zostaje więc doprecyzowane, że kara pieniężna w wysokości do 1.000.000 zł będzie mogła zostać nałożona na:

- podmiot obowiązany,
- powiernika,
- osobę zajmującą stanowisko równoważne w przypadku trustów

za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia do CRBR i aktualizacji danych w CRBR oraz za zgłoszenie informacji niezgodnych ze stanem faktycznym.

Obowiązki i kary dla beneficjentów rzeczywistych

Beneficjent rzeczywisty zostaje zobligowany (w terminach przewidzianych dla dokonania wpisu) do dostarczenia podmiotom dokonującym zgłoszenia informacji i dokumentów niezbędnych do wskazania w zgłoszeniu wymaganych danych o nim oraz ich aktualizowania.

Brak jego realizacji obowiązku – możliwość nałożenia na beneficjenta rzeczywistego kary w wysokości do 50.000 zł.

Obowiązek odnotowywania rozbieżności przez podmioty zobligowane do ustalania beneficjentów rzeczywistych

Tzw. instytucje obowiązane, czyli podmioty, na podstawie przepisów AML muszą dokonywać czynności z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy (tzw. czynności bezpieczeństwa finansowego) – np. ustalać beneficjentów rzeczywistych swoich kontrahentów. Katalog instytucji obowiązanych jest szeroki, przykładowo są to:

- banki,
- leasingodawcy,
- fundusze inwestycyjne,
- firmy świadczące usługi księgowo,
- notariusze, adwokaci, radcowie prawni, doradcy podatkowi.

W ramach czynności bezpieczeństwa finansowego, na instytucje obowiązane zostaje nałożony obowiązek odnotowywania i wyjaśniania przyczyn rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w CRBR, a ustalonymi przez nią informacjami o beneficjencie rzeczywistym klienta.

Jeżeli po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających dana instytucja uzna, że dane ujawnione w CRBR są niezgodne ze stanem faktycznym, ma obowiązek zaraportowania niezgodności.

Informacja o niezgodności trafiać będzie do ministra właściwego ds. finansów publicznych, który zyska nowe uprawnienia (poniżej).

Wprowadzenie postępowania wyjaśniającego, czy informacje zgromadzone w CRBR są prawidłowe i aktualne

Minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie mógł wszcząć postępowanie w celu wyjaśnienia, czy informacje zgromadzone w CRBR są prawidłowe i aktualne. Informacje o wszczęciu oraz zakończeniu postępowania będą zamieszczane w CRBR.

Postępowanie może zakończyć wydanie decyzji o sprostowaniu danych w rejestrze. Na jej podstawie, z urzędu zostaną wprowadzone zmiany do CRBR.

Należy także pamiętać, że informacje do CRBR są zgłaszane pod rygorem odpowiedzialności karnej i administracyjnej za ich prawdziwość, a stwierdzenie nieprawidłowości danych przez organ może skutkować także:

- podjęciem czynności w celu wszczęcia postępowania karnego, czy też
- nałożeniem administracyjnej kary pieniężnej.

Przygotujmy się na zmiany w CRBR

Powyższe zmiany mogą skutkować realnym wzrostem liczby nakładanych kar w związku z CRBR.

Zwiększenie nacisku na rzetelne i terminowe dokonywanie wpisów w CRBR jest przy tym także dobrym momentem, by sprawdzić aktualność posiadanych danych i zabezpieczyć prawidłowe wykonywanie tych obowiązków w przyszłości.

Jak możemy Państwu w tym pomóc?

- **Przeprowadzimy proces identyfikacji beneficjentów rzeczywistych**
- **Przygotujemy wymagany plik XML z treścią zgłoszenia i pomożemy w jego podpisaniu i złożeniu do CRBR**
- **Zweryfikujemy Państwa obecne ustalenia dot. beneficjentów rzeczywistych oraz treść wpisów w CRBR** pod kątem aktualności i prawidłowości
- **Wesprzemy w przygotowaniu odpowiedniej procedury wewnętrznej / polityki** mającej na celu zabezpieczenie prawidłowego obiegu informacji, a w konsekwencji aktualność wpisów w CRBR
- **Przeprowadzimy szkolenia dot. funkcjonowania CRBR** (np. dla wybranej grupy pracowników)

Michał Bogacz
Partner / Radca Prawny
michal.bogacz@olesinski.com
+48 664 920 360

Paulina Szewc
Senior Associate / Radca Prawny
paulina.szewc@olesinski.com
+48 666 036 957

Justyna Papież
Senior Associate / Adwokat
justyna.papiez@olesinski.com
+48 787 093 866